

Socialdepartementet

Enheten för socialtjänst och funktionshinderspolitik

Kansliråd

Charlotta Örn

08-4055217

072-2481574

charlotta.orn@regeringskansliet.se

SOU 2018:88 LSS-utredningen

Remissinstanser

Akademikerförbundet SSR

Alingsås kommun

Arbetsförmedlingen

Arbetsgivaralliansen

Arbetsgivarföreningen – KFO

Arbetsgivarverket

Arbetsmiljöverket

Arvidsjaurs kommun

Askersunds kommun

Autism- och Aspergerförbundet

Barnombudsmannen

Bodens kommun

Borgholms kommun

Botkyrka kommun

Brottsförebyggande rådet

Bräcke kommun

Båstads kommun

Civil right defenders

Datainspektionen

DHR–Delaktighet, Handlingskraft, Rörelsefrihet

Degerfors kommun
Diskrimineringsombudsmannen
Domstolsverket
Dorotea kommun
Dyslexiförbundet
Ekerö kommun
Ekobrottsmyndigheten
Ekonomistyrningsverket
Enköpings kommun
Eskilstuna kommun
Eslövs kommun
Fagersta kommun
Falun kommun
Filipstads kommun
Finspång kommun
FN-förbundet
FQ – Forum Kvinnor och funktionshinder
FUB – för barn och unga och vuxna med utvecklingsstörning
Funktionsrätt Sverige
Förbundet Sveriges Dövblinda
Förbundet unga rörelsehindrade
Föreningen JAG
Föreningen Sveriges socialchefer
Företagarna
Försäkringskassan
Förvaltningsrätten i Göteborg
Förvaltningsrätten i Karlstad
Förvaltningsrätten i Umeå
Förvaltningsrätten i Uppsala
Gislaveds kommun

Gnesta kommun
Gnosjö kommun
Gällivare kommun
Gävle kommun
Göteborgs kommun
Göteborgs universitet
Hallsbergs kommun
Helsingborgs kommun
Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft
Huddinge kommun
Hudiksvalls kommun
Humana assistans AB
Härjedalens kommun
Härnösands kommun
Höganäs kommun
Hörselskadades riksförbund
Hörs kommun
Independent Living Institute
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Inspektionen för socialförsäkringen
Inspektionen för vård och omsorg
Institutet för arbetsmarknads – och utbildningspolitisk utvärdering
Intressegruppen för Assistansberättigade
Justitiekanslern
Jämställdhetsmyndigheten
Järfälla kommun
Jönköpings kommun
Kalmar kommun
Kammarkollegiet
Kammarrätten i Göteborg

Kammarrätten i Stockholm
Karlstads kommun
Karolinska institutet
Kiruna kommun
Klippans kommun
Kommerskollegium
Kommunala företagens arbetsgivarorganisation Sobona
Kommunförbundet i Stockholms län
Konkurrensverket
Konsumentverket
Kristianstads kommun
Kumla kommun
Kävlinge kommun
Köpings kommun
Landskrona kommun
Landsorganisationen LO
Laxå kommun
Lidingö kommun
Lidköping kommun
Linköping kommun
Linköpings universitet (Barnafrid)
Ludvika kommun
Luleå kommun
Lunds kommun
Lycksele kommun
Malmö kommun
Marks kommun
Medlingsinstitutet
Mjölby kommun
Motala kommun

Myndigheten för delaktighet
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Myndigheten för vård- och omsorgsanalys
Mönsterås kommun
Nacka kommun
Neuroförbundet
Norrälje kommun
Nätverket Unga för tillgänglighet (NUFT)
Oskarshamns kommun
Oxelösunds kommun
Partille kommun
Pensionärernas Riksorganisation (PRO)
Personskadeförbundet RTP
Piteå kommun
Polismyndigheten
Regelrådet
Region Jönköpings län
Region Skåne
Region Stockholm
Region Västerbotten
Region Västernorrland
Region Östergötland
Riksdagens ombudsmän (JO)
Riksförbundet Attention
Riksförbundet för döva, hörselskadade barn och barn med språkstörning,
DHB Flex
Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar
Riksförbundet för Social och Mental hälsa (RSMH)
Riksförbundet för sällsynta diagnoser
Riksrevisionen

Ronneby kommun
Rättviks kommun
Sametinget
Samhall AB
Skatteverket
Socialstyrelsen
Sollefteå kommun
Specialpedagogiska skolmyndigheten
SPF Seniorerna
Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU)
Statens skolverk
Statens skolinspektion
Statskontoret
Stiftelsen Allmänna Barnhuset
STIL
Stockholms kommun
Strömsunds kommun
Sundbybergs kommun
Sundsvalls kommun
Svalövs kommun
Svenska kommunalarbetsförbundet
Svenska kyrkan
Svenskt Näringsliv
Sveriges a-kassor
Sveriges advokatsamfund
Sveriges akademikers centralorganisation
Sveriges Kommuner och Regioner
Synskadades Riksförbund (SRF)
Säters kommun
Sävsjö kommun

Södertälje kommun
Tanums kommun
Tjejers rätt i samhället (TRIS)
Tjänstemännens centralorganisation
Trelleborg kommun
Tyresö kommun
Uddevalla kommun
Umeå kommun
Unizon
Uppsala kommun
Valdemarsviks kommun
Vetlanda kommun
Vilhelmina kommun
Vision
Vårdförbundet
Vårdföretagarna Almega
Vännäs kommun
Västerviks kommun
Västerås kommun
Västra Götalandsregionen
Växjö kommun
Ystads kommun
Åklagarmyndigheten
Åre kommun
Årjängs kommun
Åtvidabergs kommun
Älvsbyns kommun
Ängelholms kommun
Örebro kommun
Örnsköldsviks kommun

Östersunds kommun

Österåkers kommun

Övertorneå kommun

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

LSS och assistansersättningen är en viktig frihetsreform. Det övergripande syftet regeringen ser med översynen av LSS-lagstiftningen är en uppdaterad och bättre fungerande lagstiftning, som ger större hållbarhet och mer ändamålsenliga insatser. Kontinuitet, förutsägbarhet, kvalitet och rättssäkerhet är viktiga parametrar såväl för den personliga assistansen som för andra insatser. Den personliga assistansen är ett av de individuella stöden och en av flera insatser som bidrar till individens självständighet i enlighet med det nationella målet för funktionshinderspolitiken.

Sedan betänkandet avlämnades har en sakpolitisk överenskommelse mellan regeringspartierna, Centerpartiet och Liberalerna, träffats, Januariavtalet. Remissinstanserna ombeds nu avlämna synpunkter på betänkandet SOU 2018:88, men med vetskap om innehållet i Januariavtalet.

Januariavtalet har en punkt som delvis överlappar betänkandets område, Denna punkt lyder:

64. Säkerställ att den personliga assistansen och assistansersättningen präglas av hög kvalitet och rättssäkerhet. Alla som har rätt till stöd ska få det. Rätt till assistans för egenvård, inklusive andning och sondmatning, ska återställas (Förslag kommer i den sittande utredningen). Rätten till assistans för behov av tillsyn ska stärkas. Definitionen av normalt föräldraansvar ska smalnas av. Tillsätt en ny assistansutredning för att säkra detta. (Utredning 2019. Ny lagstiftning från 2021). Utred också frågan om huvudmannaskapet för den personliga assistansen. (Utredning 2021. Eventuell ny lagstiftning under nästa mandatperiod.)

I betänkandet föreslås en ny insats till barn. Regeringen vill dock inför remitteringen understryka för remissinstanserna att även barn ska ha rätt till statlig personlig assistans också i framtiden.

I betänkandet föreslås en stödform som kallas förebyggande pedagogiskt stöd, för personer med stor och varaktig psykisk funktionsnedsättning. Regeringen vill inför remitteringen understryka att denna målgrupp är i särskilt behov av kompetent och professionellt stöd också genom statlig personlig assistans och att alla eventuella förändringar för målgruppen måste leda till tydliga förbättringar. Regeringen har den 23 januari 2020 tillsatt en utredning som bland annat har för avsikt att stärka rätten till assistans för egenvård och tillsyn (dir 2020:3). Det innebär bland annat stärkt rätt till assistans för personer med psykiska funktionsnedsättningar och att de även fortsättningsvis ska ha rätt till statlig personlig assistans.

I betänkandet föreslås vidare att den som har rätt till personlig assistans ska beviljas en schablon på 15 timmar i veckan för andra personliga behov. Individens behov av stöd och möjlighet att leva ett liv som alla andra ska alltid vara styrande för förändringar inom LSS och assistansersättningen, vilket innebär att regeringen därför inte avser att gå vidare med förslaget om schablon med den omfattning om 15 timmar per vecka som föreslås.

Remissen omfattar därför inte de förslag som handlar om att begränsa möjligheterna till assistans för barn och för personer med stor och varaktig funktionsnedsättning, samt förslaget om en schablon om 15 timmar för andra personliga behov för personer med assistans.

Betänkandet innehåller därutöver några ytterligare förslag som helt eller delvis överlappar förslag som behandlas i senare utredningar. Förslag om att assistansanordnare ska stå för sjuklönekostnader samt att assistansanordnare ska ha kollektivavtalsliknande villkor finns även i SOU 2020:01 Översyn av yrket personlig assistent som har remitterats. Den utredning som nämns ovan om egenvård och tillsyn (dir. 2020:3) överlappar delvis detta betänkandes förslag som berör personlig assistans för behov av egenvård.

Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet senast den 12 november 2020. Svaren bör lämnas i bearbetningsbar form (t.ex. Wordformat) per e-post till s.remissvar@regeringskansliet.se och s.sof@regeringskansliet.se. Ange diarienummer S2019/00088/SOF och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2, reviderad 2009-05-02). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Malin Larsson
Ämnesråd/Gruppchef

Kopia till

Norstedts Juridik, kundservice, 106 47 Stockholm